

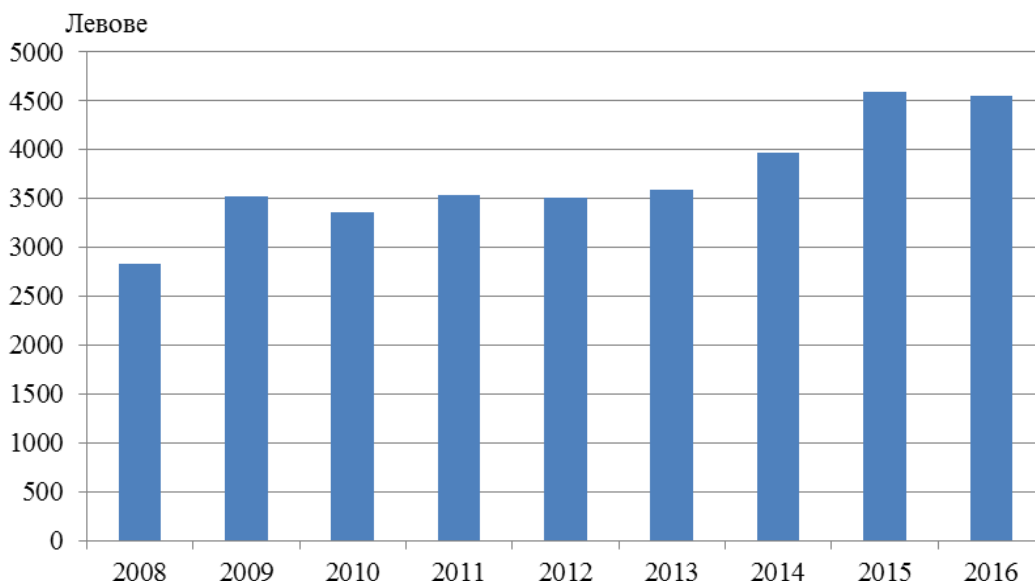

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВАТА В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2016 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област Кюстендил е 4 555 лв. (при 5 167 лв. за страната) и намалява с 0.7% спрямо 2015 година. По стойност на показателя за 2016 г. областта се нарежда на шестнадесето място в страната. За периода 2008 - 2016 г. общият доход средно на лице от домакинство нараства близо 1.6 пъти (Фиг. 1.).

Фиг. 1. Общ доход средно на лице от домакинствата в област Кюстендил

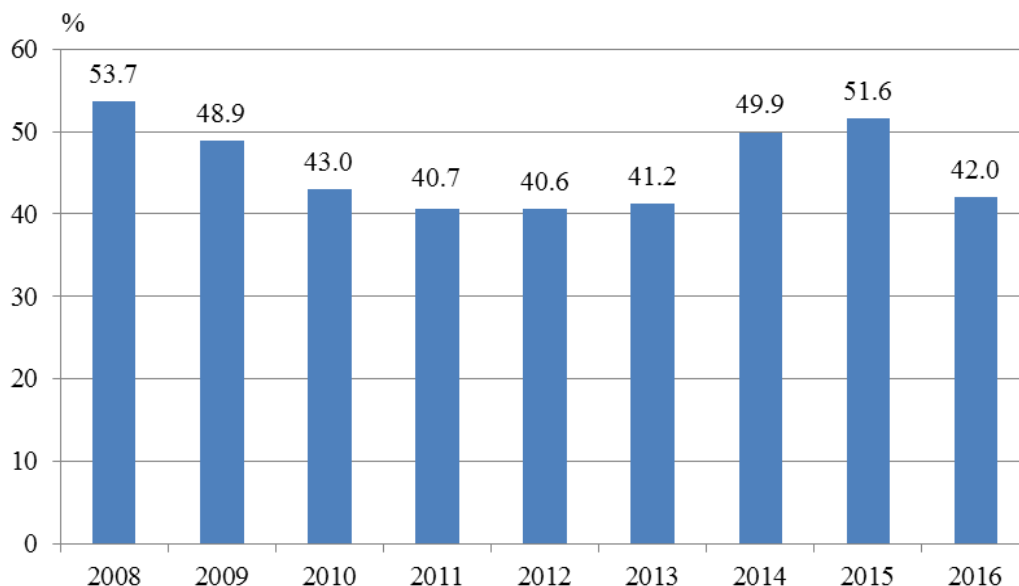

Основната част от този доход - 97.5% през 2016 г. е получена под формата на текущи приходи от работна заплата, пенсии, социални помощи, детски надбавки, както и на приходи от самостоятелна заетост, от трудова дейност извън работната заплата и регулярни трансфери от други домакинства. Останалата част от отчетения общ доход - 2.5%, се дължи на приходи от продажби и други приходи.

Работната заплата е основен източник за доходите на домакинствата в област Кюстендил. През 2016 г. работната заплата формира 42.0% от общия доход на домакинствата, през 2015 г. - 51.6%, а през 2012 г. - 40.6% (Фиг.2.).

Фиг. 2. Относителен дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област Кюстендил

В номинално изражение доходите на домакинствата от работна заплата в областта намаляват. През 2016 г. домакинствата в областта са разполагали средно на лице с 1 915 лв., получени от работна заплата, докато през 2015 г. тези средства са възлизали на 2 367 лв., т.е. доходът от работна заплата е намалял с 19.1%.

През 2016 г. доходите от социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) са 1 931 лв. средно на лице от домакинство и се увеличават в номинално изражение 2.5 пъти спрямо 2008 година. В област Кюстендил доходите от всички социални трансфери формират 42.3% от общия годишен доход на домакинствата през 2016 г., а през 2015 г. този дял е 39.3% (Фиг.3.). За последните 9 години най-нисък относителен дял на доходите от всички социални трансфери е регистриран през 2008 г. - 27.8%.

В тази позиция от доходите на домакинствата в областта доминират пенсиите. През 2008 г. доходът от пенсии е 637 лв. и достига 1 804 лв. средно на лице през 2016 година. Относителният дял на доходите от пенсии през 2016 г. е 39.6% от общия доход на домакинствата в област Кюстендил, което е с 2.4 процентни пункта повече спрямо 2015 година.

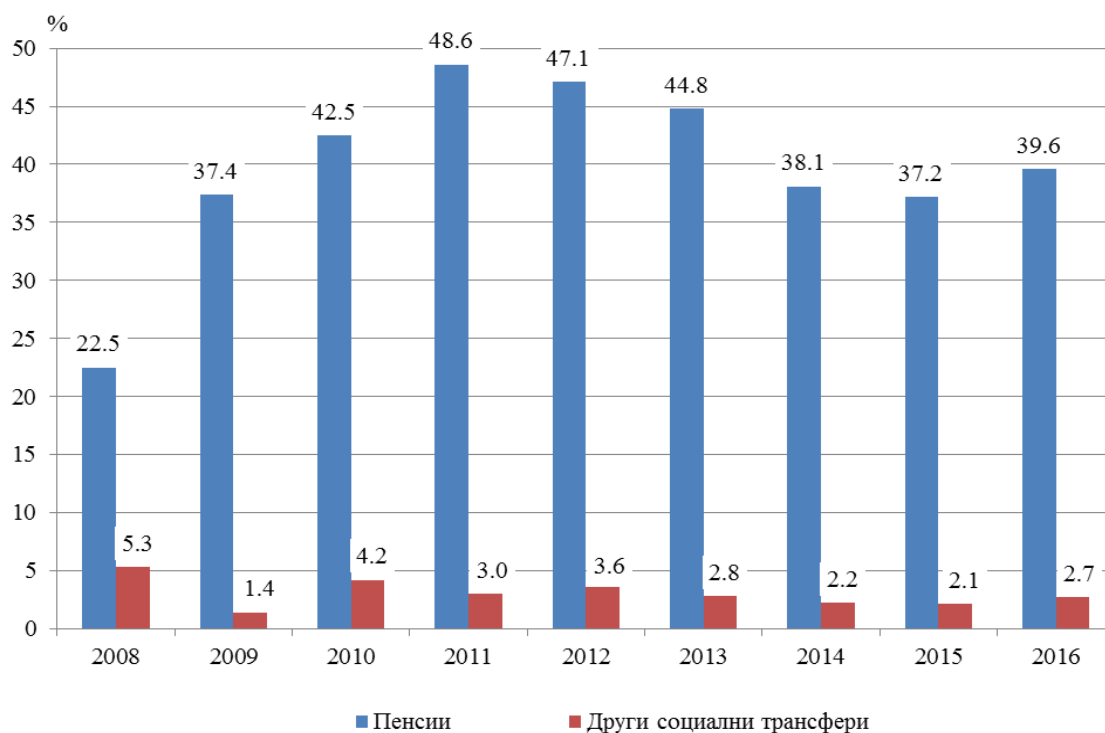
Доходите на домакинствата в областта от самостоятелна заетост в номинално изражение показват колебания през годините. През 2016 г. доходът от самостоятелна заетост средно на лице от домакинство е 320 лв., а относителният му дял в общия доход на домакинствата е 7.0% и се увеличава с 5.5 процентни пункта в сравнение с 2015 година.

В област Кюстендил през 2016 г. доходът от трудова дейност извън работната заплата средно на лице от домакинство е 166 лева. Относителният дял на този доход е 3.6% и нараства спрямо 2015 г. с 0.3 процентни пункта.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Фиг. 3. Относителен дял на дохода от пенсии и други социални трансфери в общия доход на домакинствата в област Кюстендил

Разходи на домакинствата

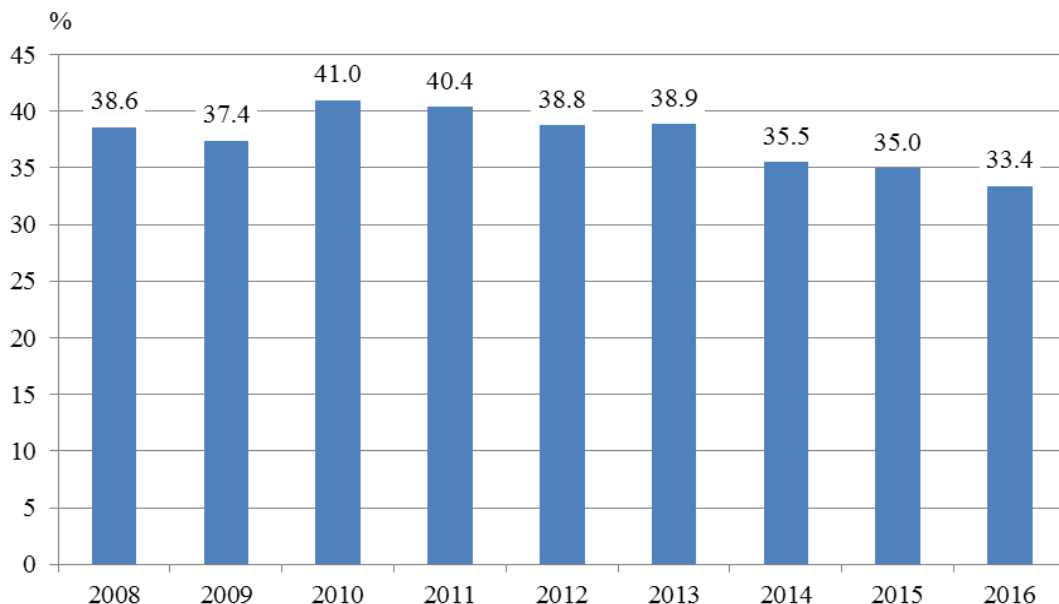
През 2016 г. домакинствата в област Кюстендил са изразходвали 4 157 лв. средно на лице (при 4 755 лв. за страната), което е с 2.1% по-малко в сравнение с 2015 година. За периода 2008 - 2016 г. разходите на домакинствата се увеличават 1.5 пъти. Основната част (83.3%) традиционно са похарчени за задоволяване на потребностите, 4.3% - за плащане на данъци и 12.4% - за други разходи (в т.ч. 5.9% за социални осигуровки).

За храна и безалкохолни напитки са изразходвани 1 388 лв. средно на лице от домакинството. Относителният дял на разходите за храна и безалкохолни напитки от общия разход е 33.4% през 2016 г., което е с 1.6 процентни пункта по-малко в сравнение с 2015 г. и с 5.2 процентни пункта спрямо 2008 година (Фиг.4.).

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Фиг. 4. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата в област Кюстендил

В област Кюстендил през 2016 г. разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома), са 862 лв. средно на лице от домакинство, което е с 5.3% повече спрямо 2015 година. В сравнение с 2008 г. тези разходи са се увеличили 1.8 пъти, което се дължи предимно на разходите за електроенергия и горива.

Голямо увеличение в номинално изражение на годишна база има при разходите за: свободно време, културен отдих и образование - с 30.8%, и облекло и обувки - с 14.2%. През 2016 г. в областта е регистрирано намаление спрямо предходната година при разходите за: данъци - с 24.3%, здравеопазване - с 22.1%, социални осигуровки - с 9.5%.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

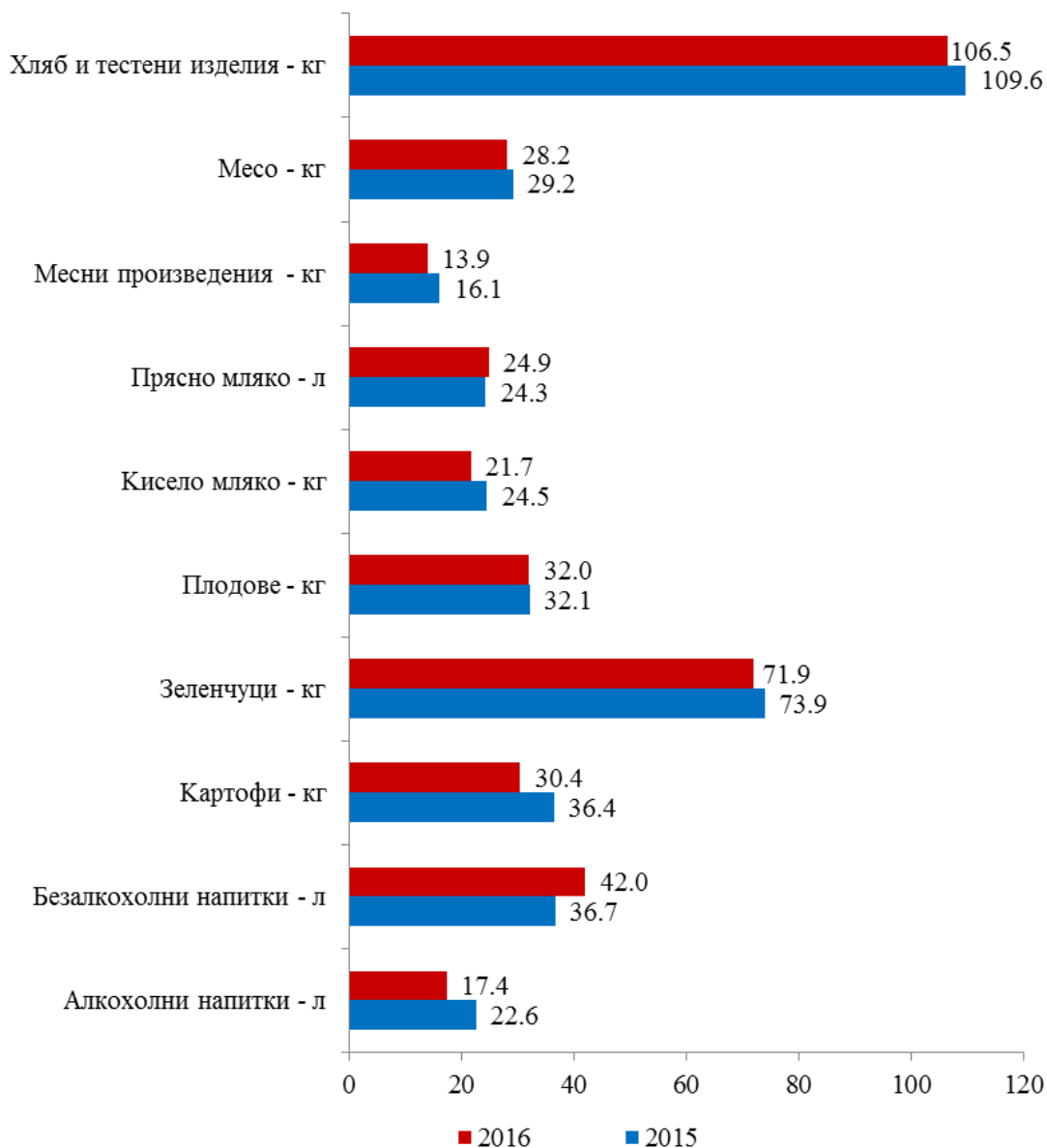
1. Относителен дял на видовете разходи в общия разход на домакинствата в област Кюстендил

Групи разходи	2008	2012	2015	2016
	%	%	%	%
Общ разход	100.0	100.0	100.0	100.0
Потребителски общ разход	83.3	86.6	82.6	83.3
Храна и безалкохолни напитки	38.6	38.8	35.0	33.4
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	3.6	2.4	3.1	3.1
Облекло и обувки	4.7	2.5	3.0	3.5
Жилища, вода, електроенергия и горива	13.8	18.4	16.6	16.4
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	3.8	2.5	2.7	4.3
Здравеопазване	3.7	6.5	5.6	4.5
Транспорт	4.2	4.9	6.6	6.7
Съобщения	4.0	5.0	4.1	4.3
Свободно време, културен отдих и образование	3.5	1.7	2.8	3.7
Разнообразни стоки и услуги	3.5	3.9	3.1	3.4
Данъци	5.9	4.2	5.5	4.3
Социални осигуровки	3.6	5.3	6.4	5.9
Регулярни трансфери към други домакинства	2.3	1.3	2.5	1.3
Други разходи	4.9	2.5	2.9	5.2

Потребление на домакинствата

Данните показват, че през 2016 г. настъпват промени в структурата на потреблението на домакинствата в област Кюстендил - намалява консумацията на хляб и тестени изделия с 3.1 кг (спрямо 2015 г.) и достига 106.5 кг средно на лице (Фиг.5.). Намалява и средното потребление на зеленчуци и плодове на лице през 2016 г. спрямо предходната година, съответно с 2 кг и с 100 грама. Известно намаление се наблюдава при консумацията на картофи - с 6.0 кг на годишна база. Потреблението на прясно мляко нараства с 0.6 л, а на киселото мляко намалява с 2.8 кг спрямо 2015 година. През 2016 г. едно лице от домакинство в област Кюстендил е консумирало средно по 12.4 кг сирене годишно или с 1.2 кг по-малко спрямо предходната година. По-малка е консумацията на месо и месни произведения, съответно с 1 кг и 2.2 кг. Голямо увеличение се регистрира в консумацията на безалкохолни напитки - от 36.7 л средно на лице през 2015 г. достига до 42.0 л през 2016 година.

Фиг.5. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство в област Кюстендил

На годишна база намалява потреблението средно на лице от домакинство в областта на алкохолни напитки (от 22.6 на 17.4 л), но се увеличава потреблението на цигари (от 440 на 461 броя). Най-масово потребяваната напитка е бирата - за област Кюстендил средномесечното потребление на лице от домакинство е 0.9 л при 1.3 л за предходната година.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократни трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите на домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинството представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на Интернет страницата на НСИ <http://www.nsi.bg/> в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата” и в информационната система „Инфостат”.